

Βρείτε στο Ενημερωτικό Δελτίο:

- Τα νέα Εκπαιδευτικά Προγράμματα του Μουσείου για ενήλικες και παιδιά.
- Εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολικές μονάδες.
- Ημερίδα στις 20-9-2012 στο πλαίσιο των εγκαινίων του Μουσείου.
- Διάλεξη στις 15-2-2013 για τον Πράσινο Θεσσαλικό Λίθο.

Περιεχόμενα τεύχους:

Παρουσίαση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βόλου.	2
Εκπαιδευτικά προγράμματα του Μουσείου για το 2013.	3
Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά	3
Εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολικές μονάδες.	4
Ημερίδα: Γεωλογία στην Κοινωνία.	6
Ο Πράσινος Θεσσαλικός Λίθος.	7
Μονοπάτια Γύρω από την πόλη μας	8

Ιανουάριος 2013

Τεύχος 1

Έξι μήνες από την έναρξη λειτουργίας του Μουσείου

Έξι μήνες συμπληρώνονται από την έναρξη λειτουργίας του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βόλου. Στις 6 Ιουλίου 2012 άνοιξε τις πύλες του στο κοινό και μέχρι σήμερα πάνω από 1500 άτομα έχουν επισκεφθεί τις εκθέσεις του. Αποτελείται από τρεις βασικές αίθουσες της Γης, της Ζωής και του Ανθρώπου. Στην αίθουσα της Γης παρουσιάζονται όλες οι διαδικασίες δημιουργίας της Γης και εκτίθενται πετρώματα και ορυκτά από την Ελλάδα. Στην αίθουσα της Ζωής παρουσιάζεται το φαινόμενο της δημιουργίας και εξέλιξης της ζωής και περιλαμβάνει έκθεση με απολιθώματα από ασπόνδυλους οργανισμούς, σπονδυλωτά ζώα και απολιθωμένα τμήματα φυτών. Τέλος, στην τελευταία αίθουσα παρουσιάζεται η εξέλιξη του ανθρώπου από

Αποψη από την αίθουσα της Γης του Μουσείου.

τον αυστραλοπίθηκο μέχρι το Homo sapiens.

Το Μουσείο, εκτός της έκθεσης, οργανώνει και εκπονεί εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά αλλά και για ενήλικες.

Μέχρι σήμερα πάνω από 820 παιδιά έχουν παρακολουθήσει τα εκπαιδευτικά του προγράμματα.

Στόχος για το 2013 είναι όλο και περισσότερα παιδιά και ενήλικες να γίνουν κοινωνοί της παρεχόμενης γνώσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (Α εξάμηνο 2013)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΕΚΔΡΟΜΗ
8-10 Φεβρουαρίου	ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ ΜΙΚΡΟΘΗΒΩΝ
24 Φεβρουαρίου	ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ	ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΓΟΡΙΤΣΑΣ
01-03 Μαρτίου	ΜΕΤΕΩΡΙΤΕΣ	ΛΙΜΝΕΣ ΖΕΡΕΛΙΑ
31 Μαρτίου	ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ	ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΑΓΑΣΩΝ
03 Απριλίου	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑΣ	ΠΗΛΙΟ - ΟΘΡΥΣ
27-28 Απριλίου	ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ	ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΛΑΥΡΙΟΥ
02 Ιουνίου	ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ	ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΑΡΑΚΗΝΟΥ
16 Ιουνίου	ΣΠΗΛΑΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΣΠΗΛΑΙΑ ΤΟΥ ΧΕΙΡΩΝΑ
28-30 Ιουνίου	ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ	ΚΑΤΑΒΟΘΡΕΣ-ΦΑΡΑΓΓΙΑ-ΧΕΙΜΑΡΡΟΙ ΟΘΡΥΟΣ

Αποψη από την αίθουσα της Γης. Τμήμα των ηφαιστειακών πετρωμάτων.

Οι εκθέσεις του
Μουσείου
λειτουργούν
υπό την αιγίδα
του Τμήματος
Γεωλογίας
Α.Π.Θ.

Πλήθος παιδιών ξεναγούνται καθημερινά στο Μουσείο. Αποψη από την αίθουσα της ζωής.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΟΛΟΥ

Το Μουσείο έχει ως γενικό σκοπό τη συγκέντρωση, προστασία, επιστημονική μελέτη, ανάδειξη και προβολή των στοιχείων φυσικής ιστορίας της ευρύτερης περιοχής του Βόλου και γενικότερα της Ελλάδας. Οι ιδρυτές του, ο υπ. Διδάκτωρ γεωλογίας Μάρκος Βαξεβανόπουλος και η γεωλόγος Αγγελική Ρεϊζοπούλου συντόνισαν την οργάνωσή του και συνετέλεσαν στο στήσιμο της έκθεσης του Μουσείου.

Οι εκθέσεις του λειτουργούν υπό την αιγίδα και την επιστημονική επίβλεψη του Τμήματος Γεωλογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου

ου Θεσσαλονίκης.

Στις αίθουσες του Μουσείου περιλαμβάνονται πετρώματα και ορυκτά της Ελλάδας, καθώς και απολιθώματα ηλικίας εκατομμυρίων ετών. Στη συλλογή του περιέχονται απολιθώματα σπονδυλωτών ζώων, που έχουν βρεθεί στη Θεσσαλία, όπως προβοσκιδωτά (πρόγονοι ελεφάντων), ύαινες, αρκούδες, άλογα, γαζέλες κ.α. Η τελευταία αίθουσα του Μουσείου περιλαμβάνει την εξέλιξη του ανθρώπου, με εντυπωσιακά εκμαγεία αυστραλοπιθήκου, Homo erectus, Homo sapiens κ.α.

Το Μουσείο βρίσκεται στην οδό Μικρασιατών 1 με Ζάχου (παραποτάμια οδός του Κραυσίδωνα) και είναι ανοιχτό από Τρίτη έως Σάββατο από τις 10:00 έως τις 14:00 και τις Κυριακές από τις 11:00 έως 14:00.

Εκτός των εκθέσεων στο Μουσείο λειτουργούν από τον Αύγουστο του 2012, εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά και εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες. Πλήθος παιδιών συμμετέχουν ενεργά στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βόλου.

Αίθουσα της Γης

Η αίθουσα της Γης περιλαμβάνει την περιγραφή των διαδικασιών από τη μεγάλη έκρηξη (Big Bang) μέχρι και τη δημιουργία της Γης. Εξηγούνται το τι είναι ορυκτό και τι πέτρωμα, ποιες οι ιδιότητές τους, ποια είναι τα

σημαντικά πετρώματα της Μαγνησίας. Επίσης, παρουσιάζονται οι τρεις τύποι πετρωμάτων (Πυριγενή, Ιζηματογενή, Μεταμορφωμένα), οι σεισμοί, η θεωρία των λιθοσφαιρικών πλακών, καθώς και οι διαδικασίες

καταστροφής των πετρωμάτων (διάβρωση, διάλυση κ.α.). Η συλλογή από τα πιο εντυπωσιακά και πιο ενδιαφέροντα ορυκτά και πετρώματα της Ελλάδας συμπληρώνει τα στοιχεία της πρώτης αίθουσας της Γης.

Αίθουσα της Ζωής

Η αίθουσα της Ζωής παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο δημιουργήθηκε και εξελίσσεται η ζωή εδώ και 3,8 δισεκατομμύρια χρόνια. Απολιθώματα θαλασσίων

οργανισμών, όπως τριλοβίτες, αμμωνίτες, δίθυρα, γαστερόποδα, κ.α. εκτίθενται σε αυτή την αίθουσα καθώς και ο τρόπος απολίθωσής τους. Υπολείμματα φυτικών

οργανισμών, απολιθωμένα ψάρια, απολιθώματα θηλαστικών, όπως προβοσκιδωτά, άλογα, ύαινες, αρκούδες ολοκληρώνουν τον κύκλο στην εξέλιξη της ζωής.

Αίθουσα του Ανθρώπου

Στην αίθουσα του Ανθρώπου παρουσιάζεται η προέλευση και η εξέλιξη του είδους μας από τους πρώτους αυστραλοπιθήκους μέχρι το σημερινό Homo sapiens. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει τα χαρακτηρι-

στικά στο κρανίο των αυστραλοπιθήκων, του Homo erectus, του Homo neanderthalensis και του Homo sapiens. Τέλος, παρουσιάζονται οι χρήσεις της πέτρας από τις πρωτόγονες κοινωνίες μέχρι τους σύγχρονους

πολιτισμούς.

Κρανίο Homo erectus

Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Ενήλικες

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες και παιδιά. Τα προγράμματα για το Α' εξάμηνο του 2013 είναι:

ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ: Περιλαμβάνει διάλεξη για τα ηφαίστεια της Ελλάδας, περιήγηση στο Μουσείο στο τμήμα των ηφαιστειακών πετρωμάτων και εκδρομή στο ηφαίστειο του Βόλου στις Μικροθήβες.

ΜΕΤΕΩΡΙΤΕΣ: Περιλαμβάνει

ναι διάλεξη για τους μετεωρίτες και εκδρομή στις δίδυμες λίμνες Ζερέλια, που πρόσφατη έρευνα έδειξε την προέλευσή τους από πρόσκρουση μετεωρίτη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΛΑΥΡΙΟ: Εκδρομή επεξήγησης του κύκλου της εξόρυξης του αργύρου στο αρχαίο Λαύριο. Οι συμμετέχοντες εξερευνούν αρχαία μεταλλεία, επισκέπτονται θέσεις μεταλλουργίας και τα μουσεία του Λαυρίου.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΣΠΗΛΑΙΑ ΤΟΥ ΧΕΙΡΩΝΑ: Περιλαμβάνει εκδρομή στα σπήλαια του Χείρωνα από τις Μηλιές μέχρι τη Μηλίνα.

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ: Περιλαμβάνει διάλεξη για τις οδούς που ακολουθεί το νερό στη Γη και εκδρομή στο όρος Όθρυς. **Στην πρώτη σελίδα μπορείτε να βρείτε τις ημερομηνίες διεξαγωγής των προγραμμάτων.**

Εκπαιδευτική εκδρομή στα ηφαιστειακά πετρώματα των Μικροθηβών.

Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης για Παιδιά

Από 15 Ιανουαρίου 2013 ξεκίνησε νέος κύκλος εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου. Τα προγράμματα αυτά του Μουσείου απευθύνονται σε ηλικίες:

Α: παιδιά 4-6 ετών

Β: παιδιά 7-9 ετών

Γ: παιδιά 10-12 ετών

Κάθε παιδί συμμετέχοντας έχει τη δυνατότητα να

γνωρίσει τη δημιουργία του πλανήτη μας, των ορυκτών και των πετρωμάτων, των απολιθωμάτων και άλλων στοιχείων της φυσικής ιστορίας, αναπτύσσοντας παράλληλα τις δημιουργικές του ικανότητες

μέσα από παιχνίδια και κατασκευές.

Ο δεύτερος κύκλος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το 2013 ξεκινά στις 26 Μαρτίου.

Μικροί Οοικτολόγοι

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει τη γνωριμία των παιδιών με τα ορυκτά και τα πετρώματα. Σε ένα κύκλο μαθημάτων που διαρκεί δύο μήνες, τα παιδιά μαθαίνουν τι είναι ορυκτά, τι είναι ηφαίστεια, τι ορυκτά βρίσκουμε μέσα στα σπήλαια, κατασκευάζουν μόνοι τους ηφαίστειο και διάφορα άλλα ορυκτά. Μαθαίνουν πως χρησιμοποιού-

με τις ορυκτές πρώτες ύλες στην καθημερινή ζωή μας μέσα από βιωματικά εργαστήρια.

Ανακάλυψε τους Δεινόσαυρους

Το πρόγραμμα διαρκεί δύο μήνες, όπου τα παιδιά μαθαίνουν ποιοι ήταν οι δεινόσαυροι, πότε έζησαν, πως εξαφανίσθηκαν, γιατί δεν έζησαν στο χώρο της Ελλάδας και άλλα στοιχεία σχετικά με τα μεγαλύτερα ζώα

που έζησαν στον πλανήτη Γη.

Μικροί Παλαιοντολόγοι

Τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να ζήσουν την εμπειρία μιας παλαιοντολογικής ανασκαφής. Ως "μικρός παλαιοντολόγος" κάθε παιδί αποκαλύπτει τα απολιθώματα στο πρότυπο ανασκαφικό σκάμμα και στη συνέχεια αναγνωρίζει σε ποιο ζώο ανήκουν. Διαρκεί ένα μήνα.

Τα παιδιά σκάβουν και βρίσκουν απολιθώματα θηλαστικών, φυτικά απολιθώματα, όπως φύλλα και καρπούς, αλλά και απολιθωμένα κοχύλια ηλικίας πάνω από 30 εκατομμύρια έτη.

Μαθητές της 6ης Δημοτικού βλέπουν από κοντά ηφαιστειακά πετρώματα (Μικροθήβες Βόλου).

Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα του Μουσείου στοχεύουν στη βιωματική απόκτηση της γνώσης και των επιμέρους δεξιοτήτων.

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσείου για Σχολικές Μονάδες

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου για το σχολικό έτος 2012-2013 οργανώνει τα εξής εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου:

Τα Ηφαιστεια της Ελλάδας

Οι μαθητές μέσα από ένα θεωρητικό μάθημα μαθαίνουν τι είναι ηφαιστειο, πως δημιουργείται και ποια είναι τα πιο σημαντικά ηφαιστεια της Ελλάδας. Βλέπουν από κοντά ηφαιστειακά πετρώματα από διάφορα ηφαιστεια του Ελληνικού χώρου.

Με την ολοκλήρωση του

μαθήματος οργανώνεται εκπαιδευτική εκδρομή στο ηφαιστειο των Μικροθήβων, όπου τα παιδιά βλέπουν και αναγνωρίζουν ένα ηφαιστειο από κοντά.

Στο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται η μεταφορά των μαθητών

στο Μουσείο και στο χώρο των ηφαιστειακών πετρωμάτων στις Μικροθήβες.

Μουσείου στοχεύουν στη βιωματική απόκτηση της γνώσης και των επιμέρους δεξιοτήτων.

Η Εξέλιξη της Ζωής

Οι μαθητές μαθαίνουν

πως εξελίσσεται η ζωή μέσα στο γεωλογικό χρόνο. Το Μουσείο παρέχει στα παιδιά πληθώρα απολιθωμάτων από την περιοχή της Θεσσαλίας, ώστε να αντιληφθούν τις βασικές αρχές της εξέλιξης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο θεωρητικά μαθήματα για την εξέλιξη των ζώων και την εξέλιξη του ανθρώπου.

Ολοκληρώνεται με την επίσκεψη στο Μουσείο, όπου τα παιδιά ξεναγούνται και πραγματοποιούν ταξίδι στην ιστορία της ζωής. Έχουν τη δυνατότητα να παρατηρήσουν απολιθώματα ζώων που έχουν βρεθεί στην Ελλάδα, αλλά και εκμαγεία κρανίων του αυστραλοπιθήκου, του Homo erectus και άλλων ανθρωπίδων.

Οδοιπορία μαθητών Β' δημοτικού προς το σπήλαιο του Χείρωνα στις Μηλιές

Οι μαθητές μαθαίνουν τι είναι σπήλαιο, πως δημιουργείται και ποια είδη ζωής συναντάμε στο εσωτερικό τους. Επίσης, αντιλαμβάνονται το γιατί ο άνθρωπος χρησιμοποίησε στο παρελθόν το σπήλαιο ως κατοικία. Τέλος, μαθαίνουν τους κινδύνους που απειλούν τα σπήλαια και τα είδη πανίδας που ζουν στο εσωτερικό του. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται

Μικροί Σπηλαιολόγοι

με εκδρομή σε σπήλαιο, όπου τα παιδιά ως μικροί σπηλαιολόγοι, με εξοπλισμό που παρέχεται από το Μουσείο, εξερευνούν και επιβεβαιώνουν βιωματικά τις γνώσεις τους.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τη μεταφορά των μαθητών σε κοντινό σπήλαιο. Εναλλακτικά η εκδρομή

οργανώνεται στο σπήλαιο της Θεόπετρας στην Καλαμπάκα ή στο σπήλαιο των Πετραλώνων Χαλκιδικής.

Τα Ορυκτά και τα Πετρώματα του Βόλου

Οι μαθητές μαθαίνουν τα βασικά ορυκτά και πετρώματα της ευρύτερης περιοχής του Βόλου, του Πηλίου και της Όθρυος. Το Μουσείο

παρέχει στα παιδιά κασετίνες με ορυκτά και πετρώματα, όπου παρατηρούν και μαθαίνουν να τα αναγνωρίζουν στο περιβάλλον τους.

Συνδυαστικά μαθαίνουν τις χρήσεις των ορυκτών και πού τα συναντάμε στην καθημερινότητά μας. Επιπρόσθετα, πραγματοποιείται

ξενάγηση στο Μουσείο και εκπαιδευτική εκδρομή στο Πήλιο για άμεση παρατήρηση και συλλογή ορυκτών.

Δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να συλλέξουν μόνα τους τα ορυκτά και να παρατηρήσουν από κοντά τα διάφορα γεωλογικά φαινόμενα.

Μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Ζαγοράς παρατηρούν το τεκτονικό ρήγμα που τέμνει πετρώματα του Πηλίου.

Ξενάγηση στο Μουσείο

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου αναλαμβάνει τη μεταφορά και ξενάγηση των μαθητών στις εκθέσεις του. Τα παιδιά ξεναγούνται σε κάθε αίθουσα του Μουσείου. Η ξενάγηση είναι προσαρμοσμένη στην ηλικία των παιδιών.

Οι μαθητές μαθαίνουν και βλέπουν από κοντά στοιχεία της Φυσικής Ιστορίας του τόπου τους.

Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Νηπιαγωγεία και Παιδικούς Σταθμούς

Στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου λειτουργούν δύο εκπαιδευτικά προγράμματα για Νηπιαγωγεία και παιδικούς Σταθμούς, οι «Μικροί Παλαιοντολόγοι» και το «Ανακάλυψε τους Δεινόσαυρους».

Ως Μικροί Παλαιοντολόγοι

τα παιδιά σκάβουν στα πρότυπα ανασκαφικά σκάμματα και ανακαλύπτουν απολιθωμένα οστά ζώων που έζησαν στον Ελληνικό χώρο. Στη συνέχεια και με τη βοήθεια εικονογραφημένου υλικού προσδιορίζουν σε πιο ζώο ανήκουν τα απολιθώματα που έχουν ανασκάψει. Παράλληλα τα παιδιά ξεναγούνται στους χώρους του Μουσείου.

Στο πρόγραμμα «Ανακάλυψε τους Δεινόσαυρους» τα παιδιά εισάγονται στον κόσμο των Δεινοσαύρων. Μαθαί-

νουν τι ζώα ήταν οι δεινόσαυροι, πότε έζησαν, πως εξαφανίστηκαν και άλλα στοιχεία σχετικά με τα εντυπωσιακά αυτά ερπετά. Σκάβοντας βρίσκουν απολιθωμένα νύχια, κόκκαλα και δόντια δεινοσαύρων και αναγνωρίζουν σε ποιο είδος δεινοσαύρου ανήκουν.

Αποψη από τις παρουσιάσεις στην ημερίδα.

Σκοπός της ημερίδας ήταν να γίνουν γνωστοί οι στόχοι του Μουσείου, που δεν είναι άλλο από τη διάδοση της γνώσης σε θέματα Φυσικής Ιστορίας.

Η αντιδήμαρχος Βόλου και Οικονόμου Ν., ο κοσμήτορας της Σ.Θ.Ε. του Α.Π.Θ. κος Παυλίδης Σπ. και οι ιδρυτές του Μουσείου τη στιγμή των εγκαινίων.

Ημερίδα στις 22 Σεπτεμβρίου 2012 με θέμα:

ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Στις 22 Σεπτεμβρίου 2012 στο πλαίσιο των εγκαινίων του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βόλου διοργανώθηκε ημερίδα με θέμα «Γεωλογία στην Κοινωνία». Σκοπός της ημερίδας ήταν να δοθεί το στίγμα του νέου Μουσείου στην πόλη του Βόλου και να γίνουν γνωστοί οι στόχοι του, που δεν είναι άλλο από τη διάδοση της γνώσης σε θέματα Φυσικής Ιστορίας. Διακεκριμένοι καθηγητές από το τμήμα Γεωλογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκης, μετέδωσαν τις γνώσεις τους στο κοινό του Βόλου με εκλαϊκευμένο τρόπο. Πάνω από 150 άτομα παρακολούθησαν ενδιαφέροντα θέματα, όπως για τα ορυκτά και τους πολύτιμους λίθους της Ελλάδας, για τις αλλαγές στο γεωμορφολογικό τοπίο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, καθώς και για τους σεισμούς και τα ενεργά ρήγματα της Θεσσαλίας. Επίσης, παρουσιάστηκαν σημαντικά παλαιοντολογικά ευρήματα

του Ελληνικού χώρου και έγινε ανάλυση μιας νέας μορφής τουρισμού που συνδέεται με γεωλογικά μνημεία, του Γεωτουρισμού. Παρόντες στην ημερίδα ήταν ο Δήμαρχος Βόλου κος Σκοτινιώτης Πάνος, η αντιδήμαρχος κα Οικονόμου Νατάσα, η περιφερειακή σύμβουλος Θεσσαλίας κα Κολινδρίνη Δωροθέα, καθώς και ο δημοτικός σύμβουλος κος Μαυρόπουλος Νικόλαος.

Πρόγραμμα της Ημερίδας

Προσέλευση - Εγγραφές

Έναρξη Ημερίδας - Χαιρετισμοί

Ορυκτά και πολύτιμοι λίθοι της Ελλάδας - Β. Μέλφος (Λέκτορας Τμήματος Γεωλογίας Α.Π.Θ.)

Μεταβολές του Φυσικού Περιβάλλοντος από την αρχαιότητα έως σήμερα - Κ. Βουβαλίδης (Επικ. Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας Α.Π.Θ.)

Ενεργά ρήγματα και σεισμικότητα στη Θεσσαλία - Σπ. Παυλίδης (Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας Α.Π.Θ., Κοσμήτωρ Σχολής Θετικών Επιστημών)

Διάλειμμα

Παλαιοντολογία και απολιθώματα - Ευ. Τσουκαλά (Αν. Καθηγήτρια Τμήματος Γεωλογίας Α.Π.Θ.)

Γεωτουρισμός: Μία εναλλακτική μορφή τουρισμού για την ανάπτυξη ενός δικτύου μουσείων - Β. Βλάχος υπ. Διδάκτωρ Τμήματος Γεωλογίας Α.Π.Θ.

Εγκαινία Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βόλου

Με το πέρας της ημερίδας στις 22-9-2012 οι συμμετέχοντες οδηγήθηκαν στο χώρο του Μουσείου για την τελετή των εγκαινίων. Την κορδέλα έκοψε η αντιδήμαρχος του Δήμου Βόλου κα Οικονόμου Νατάσα και ο κοσμήτορας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κος Παυλίδης Σπύρος.

Στη συνέχεια περίπου 260 άτομα ξεναγήθηκαν στις αίθουσες του Μουσείου από τους ιδρυτές του, τον υπ. Διδάκτορα Γεωλογίας κο Βαξεβανόπουλο Μάρκο και τη Γεωλόγο κα Ρεϊζοπούλου Αγγελική. Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να δουν από κοντά ορυκτά και πετρώματα, καθώς επίσης και διάφορα παλαιοντολογικά

ευρήματα από όλη την Ελλάδα και γενικά να ξεναγηθούν σε όλους τους χώρους του Μουσείου. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με δεξίωση στην αυλή του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας.

Το ξεκίνημα του νέου Μουσείου πραγματοποιήθηκε με τις καλύτερες προοπτικές.

Διάλεξη στις 15 Φεβρουαρίου 2013 με θέμα:

Ο Πράσινος Θεσσαλικός Λίθος

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου σε συνεργασία με τη ΙΓ' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων διοργανώνουν διάλεξη σχετικά με τον **Πράσινο Θεσσαλικό Λίθο**. Εισηγητής της διάλεξης θα είναι ο **Βασίλης Μέλφος**, Λέκτορας στο Τμήμα Γεωλογίας του Α.Π.Θ. Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 15 Φεβρουαρίου 2013 και ώρα 19:00, στην αίθουσα εκδηλώσεων της ΙΓ' Ε.Π.Κ.Α. στον 1ο όροφο της νέας πτέρυγας του Αρχαιολογικού Μουσείου Βόλου.

Ένα από τα πιο φημισμένα πετρώματα της ύστερης αρχαιότητας (1^{ος} αι. π.Χ. - 6^{ος} αι. μ.Χ.) υπήρξε ο οφίτασβεστίτης της Χασάμπαλης, ο ονομαζόμενος «**Πράσινος Θεσσαλικός Λίθος**» που εξορυσσόταν 12 χλμ. νοτιοανατολικά της Λάρισας. Τα ρωμαϊκά και βυζαντινά λατομεία με τα ίχνη λάξευσης και λατόμησης που διατηρούνται μέχρι σήμερα, απο-

τελούν σημαντικούς μάρτυρες για την τεχνολογία της εξόρυξης κατά την αρχαιότητα.

Η ιδιαίτερα σκληρή υφή του πετρώματος και οι καλές φυσικο-μηχανικές ιδιότητές του, αλλά και η εντυπωσιακή μορφή του, το έκαναν κατάλληλο για την κατασκευή μονολιθικών κίωνων και εσωτερικών επενδύσεων σε ναούς, λουτρά, ανάκτορα κ.ά. Ήταν όμως τόσο ακριβός, ώστε να χρησιμοποιείται κυρίως για την οικοδόμηση πολυτελών κτηρίων αυτοκρατόρων, αρχόντων, ευγενών και γενικά εύπορων πολιτών. Είναι εντυπωσιακό πόσο περιζήτητος ήταν ο σπάνιος «Πράσινος Θεσσαλικός Λίθος» στη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή αυτοκρατορία. Έτσι το εντοπίζουμε σε μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς στη Θεσσαλία, τη Μακεδονία, αλλά και την Κωνσταντινούπολη, τη Ρώμη, τη Συρία, έως τη Σεβίλλη της Ισπανίας και μέχρι την Τυνησία. Η εξόρυξη του πετρώματος αυτού ήταν διαχρονική. Άρχισε τον 1^ο αι. π.Χ. και συνεχίστηκε ως τις μέρες μας, τη δεκαετία του

1980, με μικρές μόνο διακοπές.

Ο οφίτασβεστίτης της Χασάμπαλης είναι ένα πέτρωμα, όχι ιδιαίτερα συνηθισμένο, και με αυτή τη μορφή σπάνια υπάρχει σε όλο τον κόσμο. Είναι ένα λατομπαγές από σερπεντίνη, σε όλες τις αποχρώσεις του πράσινου χρώματος, με διάσπαρτα κομμάτια λευκού μαρμάρου, συνήθως αποστρογγυλεμένα. Η χρωματική αυτή αντίθεση δημιουργεί μία ξεχωριστή αισθητική, ειδικά όταν το πέτρωμα είναι λειασμένο και στιλβωμένο. Για το λόγο αυτό ήταν τόσο περιζήτητο.

Ο Βασίλης Μέλφος είναι Λέκτορας στο Τμήμα Γεωλογίας του Α.Π.Θ. και η ερευνητική του δραστηριότητα αφορά μεταξύ άλλων τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας, με έμφαση στα αρχαία λατομεία μαρμάρου και στον προσδιορισμό της πηγής προέλευσης των πρώτων υλών από μαρμάρινα αντικείμενα και αρχιτεκτονικά μέλη μνημείων της αρχαιότητας.

Αρχιτεκτονικά στοιχεία στους αρχαίους Φιλίππους από Πράσινο Θεσσαλικό Λίθο.

Ο Πράσινος Θεσσαλικός Λίθος ήταν από τα πιο περιζήτητα οικοδομικά υλικά στη Ρωμαϊκή και στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Σεμινάριο Ορυκτολογίας

Έναρξη: 3 Απριλίου 2013

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου, στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, διοργανώνει Σεμινάριο Ορυκτολογίας, το οποίο περιλαμβάνει δύο κύκλους, θεωρητικών μαθημάτων και πρακτικών ασκήσεων. Οι συμμετέχοντες εισάγονται στην Ορυκτοδιαγνωστική, δηλαδή στις μεθόδους ανα-

γνώρισης των ορυκτών, καθώς και στην περιγραφή των βασικών ορυκτών της Ελλάδας και της Μαγνησίας. Παρουσιάζονται οι κύριες χρήσεις των ορυκτών, ενώ γίνεται ειδική εισήγηση για τους πολύτιμους και ημιπολύτιμους λίθους. Οι θεωρητικές εισηγήσεις διαρκούν 2 ώρες (18:30-20:30).

Το σεμινάριο απευθύνεται σε επαγγελματικές ομάδες που σχετίζονται με ορυκτά, όπως συντηρητές, αρχαιολόγοι, κοσμηματοπώλες, καθώς και σε όσους τρέφουν γενικά ενδιαφέρον για την εκμάθηση των βασικών στοιχείων της Ορυκτολογίας.

Στο τέλος του σεμιναρίου θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης.

Κρύσταλλοι του ορυκτού σιδηροπυρίτης

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΒΟΛΟΥ

Διεύθυνση: Μικρασιατών 1 με
Ζάχου, Τ.Κ. 38334, Βόλος

Τηλέφωνο: 24210 36555

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:
volosmuseum@gmail.com

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα
μας:

www.volosmuseum.gr

Το Μουσείο Φυσικής
Ιστορίας Βόλου
ευχαριστεί θερμά:

την εταιρεία

ΑΓΕΤ Ηρακλής-Lafarge

για την ευγενική χορηγία
για την αγορά ηλεκτρονι-
κού υπολογιστή της Γραμ-
ματείας του Μουσείου.

την εταιρεία ΕΨΑ

για τη χορηγία αναψυκτι-
κών στα εγκαίνια του
Μουσείου.

το ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

για την εκτύπωση του ενη-
μερωτικού φυλλαδίου του
Μουσείου.

Δραστηριότητες για το 'Α Εξάμηνο του 2013

Το πρώτο εξάμηνο του 2013 είναι πλούσιο από δραστηριότητες που διοργανώνει το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου για μικρούς και μεγάλους.

Ημερομηνία	Δραστηριότητα
15 Ιανουαρίου 2013	Έναρξη εργαστηρίων δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά
8-10 Φεβρουαρίου 2013	Σεμινάριο: <u>ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ</u> (εκδρομή στο ηφαίστειο του Βόλου στις Μικροθήβες)
15 Φεβρουαρίου 2013	Διάλεξη: Ο Πράσινος Θεσσαλικός Λίθος
24 Φεβρουαρίου 2013	Περιήγηση στα Φυσικά Μνημεία του <u>λόφου της Γορίτσας</u>
01-03 Μαρτίου 2013	Σεμινάριο: <u>Μετεωρίτες</u> (εκδρομή στις δίδυμες λίμνες Ζερέλια)
26 Μαρτίου 2013	Β' κύκλος εργαστηρίων δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά
31 Μαρτίου 2013	Περιήγηση στα Φυσικά Μνημεία στις <u>Παγασές Βόλου</u>
03 Απριλίου 2013	Έναρξη <u>Σεμιναρίου Ορυκτολογίας</u>
27-28 Απριλίου 2013	Εκδρομή στα <u>Αρχαία Μεταλλεία του Λαυρίου</u>
18 Μαΐου 2013	<u>Παγκόσμια Ημέρα των Μουσείων</u> (Ελεύθερη είσοδος στο Μουσείο και δραστηριότητες για παιδιά)
02 Ιουνίου 2013	Περιήγηση στα Μονοπάτια του <u>Σαρακηνού Βόλου</u>
16 Ιουνίου 2013	Εκδρομή στα <u>Σπήλαια του Κενταύρου Χείρωνα</u> στο Πήλιο
28-30 Ιουνίου 2013	Σεμινάριο: <u>ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ</u> (εκδρομή στα φαράγγια, στα σπήλαια και στους χειμάρρους της Όθρυος)

Μονοπάτια Γύρω από την Πόλη μας

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου οργανώνει το πρόγραμμα για όλη την οικογένεια με τίτλο «Μονοπάτια Γύρω από την Πόλη μας». Περιλαμβάνει τη γνωριμία των κατοίκων της πόλης του Βόλου με φυσικά μνημεία, όπως πηγές, σπήλαι-

Αποψη του Βόλου και του Πηλίου από το λόφο των Παγασών.

α, αρχαία λατομεία γύρω από το πολεοδομικό συγκρότημα. Περιπατώντας σε γραφικά μονοπάτια οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατό-

τητα να θαυμάσουν θησαυρούς της φύσης που κρύβονται δίπλα στην πόλη μας.

Η πρώτη εκδρομή, στις 24-2-2013, περιλαμβάνει επίσκεψη στα μνημεία της φύσης του λόφου της Γορίτσας.

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου ζητεί άτομα να στελεχώσουν τα εκπαιδευτικά του προγράμματα. Απαραίτητα προσόντα: Πτυχίο Γεωλογίας, Βιολογίας ή Φυσικής, γνώση Η/Υ, πολύ καλή γνώση αγγλικών (Α.Σ.Ε.Π.), εμπειρία στην εκπαίδευση.

Αποστολή βιογραφικών στο mail: Volosmuseum@gmail.com μέχρι τις 20/2/13.